

אי-ש-אישה ומשפחה (9)

זיווג מן השמיים או מהארץ – מה' אישה לאיש !!!**1. בראשית רבה (וילנא) פרשת ויצא פרשה סח סימן ג.**

"ר' אבהו פתח (משלי יט) בית והון נחלת אבות ומה' אשה משכלת, רבי פנחס בשם ר' אבהו מצינו בתורה נביאים ובכתובים שאין זיווגו של איש אלא מן הקדוש ברוך הוא, בתורה מנין (בראשית כד) ויען לבן ובתואל ויאמרו מה' יצא הדבר, נביאים (שופטים יד) ואביו ואמו לא ידעו כי מה' הוא, בכתובים היינו דכתיב (משלי יט) ומה' אשה משכלת, יש שהוא הולך אצל זיווגו ויש שזיווגו בא אצלו, יצחק זיווגו בא אצלו וירא והנה גמלים באים, יעקב הלך אצל זיווגו דכתיב ויצא יעקב"

2. בראשית רבה (וילנא) פרשת ויצא פרשה סח סימן ד.

"רבי יהודה בר סימון פתח (תהלים סח) אלהים מושב יחידים ביתה, מטרונה שאלה את ר' יוסי בר חלפתא אמרה לו לכמה ימים ברא הקדוש ברוך הוא את עולמו אמר לה לששת ימים כדכתיב (שמות כ) כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ, אמרה לו מה הוא עושה מאותה שעה ועד עכשיו, אמר לה הקדוש ברוך הוא יושב ומזווג זיווגים בתו של פלוני לפלוני, אשתו של פלוני לפלוני, ממונו של פלוני לפלוני, אמרה לו ודא הוא אומנתיה אף אני יכולה לעשות כן כמה עבדים כמה שפחות יש לי לשעה קלה אני יכולה לזווג, אמר לה אם קלה היא בעיניך, קשה היא לפני הקדוש ברוך הוא כקריעת ים סוף, הלך לו ר' יוסי בר חלפתא מה עשתה נטלה אלף עבדים ואלף שפחות והעמידה אותן שורות שורות אמרה פלן יסב לפלונית ופלונית תיסב לפלוני, וזיווגה אותן בלילה אחת, למחר אתון לגבה דין מוחיה פציעא, דין עינו שמיטא, דין רגליה תבירא, אמרה להון מה לכוון, דא אמרה לית אנא בעי לדין, ודין אמר לית אנא בעי לדא, מיד שלחה והביאה את ר' יוסי בר חלפתא אמרה לו לית אלוה כאלהכון אמת היא תורתכון נאה ומשובחת יפה אמרת, אמר לא כך אמרתי לך אם קלה היא בעיניך קשה היא לפני הקדוש ברוך הוא כקריעת ים סוף, הקדוש ברוך הוא מה עושה להן מזווגן בעל כרחן שלא בטובתן, הה"ד (תהלים סח) אלהים מושב יחידים ביתה מוציא אסירים בכושרות, מהו בכושרות בכי ושירות, מאן דבעי אומר שירה ומאן דלא בעי בכי..."

3. סוטה דף ב.

"א"ר שמואל בר רב יצחק: כי הוה פתח ריש לקיש בסוטה, אמר הכי: אין מזווגין לו לאדם אשה אלא לפי מעשיו, שנא: כי לא ינוח שבט הרשע על גורל הצדיקים (הנהגת המשפט, צדקת לצדיק ומרשעת לרשע). אמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן: וקשין לזווגן כקריעת ים סוף (בחינה נוספת של קושי בזיווג מצד שהוא שייך לנס ולא רק לטבע ולא שבאמת קשה לפני ה'), שנאמר: אלהים מושב יחידים ביתה מוציא אסירים בכושרות. איני? והא אמר רב יהודה אמר רב: ארבעים יום קודם יצירת הולד, בת קול יוצאת ואומרת: בת פלוני לפלוני בית פלוני שדה פלוני לפלוני! (הנהגת הייחוד ואין קשר למעשיו ובחירתו ובנוסף ששמע שקל ופשוט לזווגם) לא קשיא: הא בזוג ראשון, הא בזוג שני"

4. סנהדרין כב.

"אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: קשה לזווגם כקריעת ים סוף, שנאמר (תהלים ס"ח) אלהים מושב יחידים ביתה מוציא אסירים בכושרות. איני? והאמר רב יהודה אמר רב: ארבעים יום קודם יצירת הולד בת קול יוצאת ואומרת: בת פלוני לפלוני! - לא קשיא; הא - בזוג ראשון, הא - בזוג שני."

5. מועד קטן דף יח.

"אמר שמואל: מותר לארס אשה בחולו של מועד, שמא יקדמנו אחר...ומי אמר שמואל שמא יקדמנו אחר? והאמר רב יהודה אמר שמואל: בכל יום ויום בת קול יוצאת ואומרת: בת פלוני לפלוני, שדה פלוני לפלוני! - אלא: שמא יקדמנו אחר ברחמים. כי הא דרבא שמעיה לההוא גברא דבעי רחמי ואמר: תזדמן לי פלניתא. - אמר ליה: לא תיבעי רחמי הכי. אי חזיא לך - לא אזלא מינד, ואי לא - כפרת בה' (בהשגחה הפרטית שמיעדת אישה לאיש) שמתוך שלא תתקבל תפילתך תחשוב שתפילה לא מתקבלת). בתר הכי שמעיה דקאמר: או איהו (בעצמו. סגי נהור) לימות מקמה או איהי תמות מקמיה. אמר ליה: לאו אמינא לך לא תיבעי עלה דמילתא? הכי אמר רב משום רבי ראובן בן אצטרובילי: מן התורה ומן הנביאים ומן הכתובים מה' אשה לאיש..."

6. תו"ס על סוטה שם.

"הא בזווג ראשון הא בזווג שני. תימה בפי' ואלו מגלחין (מו"ק דף יח') דאמר שמואל מותר לארס בחולו של מועד שמא יקדמנו אחר קפריד ליה מהכא ארבעים יום קודם יצירת הולד אמאי לא מוקי התם מלתיה דשמואל בזוג שני"

7. תו"ס על סנהדרין שם.

"ארבעים יום קודם יצירת הולד. ומ"מ מועיל תפלה בתוך מ' ימים להופכו או לזכר או לנקבה כדאמרינן בברכות (דף ס.) מ' יום קודם יצירת הולד אדם מתפלל על אשתו שתלד זכר אפילו זווג ראשון מתהפך בתפלה כדאיתא במועד קטן (דף יח:) אין נושאין נשים במועד אבל מארסין שמא יקדמנו אחר ברחמים"

8. חידושי הר"ן על מועד קטן שם.

"שלא יקדמנו אחר ברחמים פירוש שאע"פ שגזור על האדם מן השמים בת פלוני לפלוני אפשר שתועיל תפלת מי שאינו בן זוגה וישאנה ואסיקנא דלבסוף ימות או יגרשנה וישאנה בן זוגה...לבסוף פירש רש"י ז"ל שתתחרט לאחר זמן אם תשאנה ועוד פ"י ז"ל כפרת בה בהקב"ה שמראה אתה כאלו תבוא לבטל גזרתו. וא"ת וכי דבר מחודש הוא שתפלת הצדיק מבטלת גזרה רעה כמו שאמרו באברהם אבינו ע"ה צא מאצטגנינות שלך ועוד אמרו אין מזל לישראל, וי"ל דמ"מ יש לו לצדיק לזוהר שלא להטריח את קונו לעשות דבר שלא בעתו"

9. המאירי שם.

"הזיווג אף הוא מכלל הגמול או הפכו, בהזמין ה' בגורלו אישה משכלת והגונה או ההיפך, וזהו שאמר שאין מזווגין לאדם אלא לפי מעשיו, ר"ל צנועה לצנוע ופרוצה לפרוץ והדומה לזה. כל שמשתדל בזיווג בזה קשה הוא לזווגו כקריעת ים סוף... והעמידה בזיווג שני, ר"ל בזמן ראוי לעונש וגמול. אבל בזמן שאינו ראוי לכך, והוא הנקרא זיווג ראשון, מצד שסתמו הוא בזמן הקטנות סמוך לפרק יהיה עניינו כפי המקרה או מערכת התולדה, ועל זה אמרו 40 יום קודם... ואין לשון זיווג שני או ראשון בא בדקדוק אלא לפי הסמן שהוא ראוי להיגמל או להיענש ודברו חכמים בהווה"

10. האר"י הקדוש בשער הגלגלים הקדמה כ'.

"...רז"ל אמרו בפ"ק דסוטה על פסוק אלהים מושיב יחידים ביתה מוציא אסירים בכשרות, כי יש זוג או ובי. ומ"ש וקשה לזווגם כקריעת ים סוף, איירי בזווג ב', דע, כי אין הבנת זוג א' ובי כפשוטו, כי כמה זוגים שניים הם טובים מן הראשונים, כמו שראינו בעינינו מעשים בכל יום. אבל באור הענין הוא יובן, במ"ש הסבא דמשפטים בזהר, על פסוק אם בעל אישה הוא ויצאה אשתו עמו. והענין הוא, דע, כי כאשר האדם הוא חדש, ר"ל כי אז היא הפעם הראשונה שבא בעוה"ז, ואז בת זוגו נולדת עמו כמדע, וכשיגיע זמן לקיחתו אותה, מזדמנת לו ברגע, בלי שום טורח כלל ועיקר. ואמנם אם האדם הזה חטא איזה חטא, והוצרך להתגלגל בספט, אלא שהוא מאותם שכתוב בהם ויצאה אשתו עמו, כנזכר בסבא דמשפטים, שמגלגלים גם לבת זוגו, שתהיה להתגלגל עמו לטובתו, הנה האדם הזה כשיגיע זמן לקיחתו אותה, אינה מזדמנת לו ברגע, אלא אחר טורח גדול, לפי שכיון שמתגלגל על סבת איזה עוון, יש מקטרגים עליו למעלה, ורוצים למנוע אותה ממנו, ומכניסים בהם קטטות. וע"ז אמרו, קשה לזווגם כקריעת ים סוף, והוא באופן הנזכר, כי הוא נקרא זוג שני, ר"ל כי היא בת זוגו האמיתית, אלא שכבר נזדווגה לו פעם אחרת בטחילה, ועסה בזה הגלגל נקרא זוג שני, כי האשה היא עצמה ראשונה, אבל הזווג הוא שני... ובה יתבאר לך, איך לפעמים משא אדם אשה ברגע בלי שום טורח וקטטה כלל, ולפעמים אינו נושא אשה אלא ע"י קטטות גדולות עד שישאנה, ואחר שנשאנה הם בשלם ועולה, וזה יודה על היות זוג גמור, אלא שהוא זוג פעם ב'..."

11. האר"י הקדוש שם, הקדמה ח'.

"לפעמים יתגלגל, ליקח את בת זוגו, כי לא זכה בראשונה לקחתה. ופעמים שכבר לקח בת זוגו, אלא שחטא באיזו עבירה, והוצרך להתגלגל לתקן אותה כנז"ל, ואז אינו בא רק יחיד, כמ"ש הסבא דמשפטים על פסוק אם בגפו יבא וכי. ופעמים הוא שיש לו זכיה, ולכן אע"פ שהיא אינה צריכה להתגלגל, מחזירים אשתו להתגלגל עמו, בסוד ויצאה אשתו עמו. ופעמים הוא, שלא זכה בראשונה ליקח בת זוגו, אמנם נודמנה לו אשה לפי מעשיו, ובכל נשמות הנשים שבעולם, אין מי שתהיה קרובה אליו כאשה זו, אעפ"י שאינה בת זוגו ממש, וכאשר חטא ונתגלגל, מגלגלים עמו לאשה הזאת, אעפ"י שהיא אינה צריכה לגלגל, ואעפ"י שאינה בת זוגו ממש..."

12. ר' יששכר אילנבורג. 'באר שבע' על סוטה ב.

"הא דאמרין הא בזווג ראשון הא בזווג שני כו'. ראיתי בו פירושים רבים שונים ולא ישרו בעיני ולכך לא כתבתי, והמהודר שבעיני הוא דעת חכמי האמת כי קודם יצירת הולד יכריזו הזווג המתניח אל נפשו והוא הזווג הראשון, אך אחרי כן באו לעולם והגיע עת נשוא דינוהו כפי מעשיו, ואם זכה יטלנה ואם לאו יעבירוה ממנו ותנתן לאחר הטוב ממנו, והוא זוג שני לפי מעשיו"

13. הזוהר הקדוש. פרשת לך לך, דף פה.

"כשהנפשות יוצאות מזו"ן, יוצאות נפשות הזכר והנקבה ביחד. כשירדות לגן עדן הן נפרדות בהיכלות גן עדן, נפש הזכר בהיכל הזכרים, ונפש הנקבה בהיכל הנקבות, ומשם הן יורדות לעולם הזה. הקב"ה מזווג אותן אח"כ בעולם הזה ואומר בת פלתי לפלתי, ולא ניתן עניין הזיווגים לאחר אלא לקב"ה לבדו שהוא יודע הזווג שלהם לחבר אותם כראוי. אשרי אדם שזוכה במעשיו והולך בדרך האמת כדי שתתחבר נפש הזכר בנפש הנקבה כמו שהיו מתחילה למעלה בשורשן, כי אם זכה במעשיו ועל ידי כך זכה לזיווגו האמיתי זה הוא אדם שלם כראוי, כי זהו שלמות האמיתי כמו שכתוב זכר ונקבה בראם ויקרא שם אדם, פירוש, שניהם יחד נקראים אדם אחד שלם. אבל אם ח"ו לא זכה לבת זוגו אלא לאישה אחרת, עם היות שהוא שלם אבל אינו כראוי..."

14. רמח"ל. אוצרות רמח"ל, אות כ'. 'עניין האסירים והיחידים'.

"כי הנה כתוב 'אלוקים מושיב יחידים ביתה', והרי זה סוד גדול. כי הנה ידענו לא כל אחד נוטל בת זוגו, ואם כן נדאי הנשמות הן משרשים חלוקים, איך יתחברו? אך סוד העניין כי מלבד השורש אשר לנשמות, יש להם בית בסוד 'מבית אביך', המורש בריא מהימנא פרשת כי תצא ע"ש. ובהיות שתי נשמות ראויות להתחבר לצורך בחינת תיקון א', יבנה להן בית חדש, כי הוא עומד להתחדש לפי הצורך במלכות. וסודו 'ויעש להם בתים'. 'בית יעשה לך ה'. והוא דבר יכול להתחדש אפילו שלא כסדר הנמצא כבר במאורות. ולכן בית חדש ימציא הקב"ה לנשמות האלה, ובבחינת בית זה נמצא ביניהן חיבור. וסוד זה 'אלוקים מושיב יחידים ביתה', וקראם יחידים כי הלא יחיד בלא בת זוגו. (אך יש אחרים שהקב"ה רוצה לחבר בני הזוג ואז נאמר 'מוציא אסירים בכשרות', כי כל אחד מהם אסיר ואז צריך בכי ושחרור, כענין אוריה ודמי ליה)"